Dan telt dit pand vannacht niet mee

De vrouw met het potlood wil de bestelbus erbij schrijven, de coördinator het getal.

Inhoudsopgave

1. De laatste bezoeker loopt naar buiten
2. Het apparaat telt niet meer
3. Wat een potlood wel kan
4. Veertig euro per krat
5. Een handelaar met een penlamp
6. Negenentwintig titels, met de hand geschreven
7. Iemand die namen kent
8. Twee kolommen die zeventien uiteenlopen
9. Nachtdienst bij Verbrugge
10. Elf seconden zonder geluid
11. Zesenveertig banden in een kofferbak
12. Het lege veld

Hoofdstuk 1- De laatste bezoeker loopt naar buiten

De laatste lener schoof langs haar heen met twee thrillers tegen zijn jas, deel vier en deel zes van dezelfde reeks, de barcodes half over de rugtitels geplakt.
'Tot de vijfde kunt u ze terugbrengen,' zei Margriet. 'Daarna staat hier niemand meer.'
'En waar dan.'
'Spuistraat, Vlissingen. Naast de ingang zit een inleverbus in de muur.'
Hij bleef op de mat staan en keek over haar schouder de zaal in. 'Ik kom hier vanaf negentig.'
'Uw pas is van mei negentig,' zei ze. 'U stond toen op een adres in Ritthem.'
Hij klemde de twee banden onder zijn arm, ruggen naar binnen, en stapte over de drempel. Op de stoep stak hij niet over maar liep naar de apotheek, waar de lichtbak nog brandde.
Margriet trok de deur naar zich toe, draaide de knop twee keer om en liet de knip in de sponning zakken. Door het glas met de afgeplakte openingstijden, ma gesl., di 13-17, wo 13-20, zag ze hem bij de apotheek in zijn binnenzak zoeken en het ene boek onder het andere leggen.
De sleutelbos hing met de ring om haar wijsvinger. Vier sleutels en een rode fiche met een 7 erin gestanst. Ze legde de bos op de balie, ring naar boven, de sleutels uitgespreid, en keek naar de klok boven de ingang. Vijf voor acht, en die klok liep vier minuten achter, dus een voor acht.

Vier pallets lagen plat midden in de uitleenzaal. De blauwe spanbanden lagen er los overheen, de gespen op het hout, en de rol wikkelfolie stond niet maar lag tegen de poot van de leestafel, aan één kop ingedrukt. Op twee pallets zat een A4 met groene marker: SPUISTRAAT. Op de twee andere: PERS V-OOST, en daaronder in dezelfde hand het ritnummer.

De kratten stonden in stapels van zes bij de nooduitgang. Ze liep de stapels langs en tikte met haar knokkel tegen elke stapel, drie stapels. Achttien kratten. Ze had er veertig aangevraagd, op het formulier van dinsdag, in het veld waar drie regels voor waren.

Het licht in de zaal deed ze uit in rijen, van achter naar voren, op de vier schakelaars naast de nooduitgang. De tl-balk boven de kinderafdeling bleef branden; die zat op de groep van de noodverlichting en ging alleen uit op de meterkast in de gang. Aan één kant flikkerde hij, al sinds februari, en er stond een melding over open die niemand meer zou afhandelen.

In de inleverbak lagen elf banden van vandaag. Ze haalde ze eruit en legde ze op de balie in twee rijtjes. Van de bovenste sloeg ze het schutblad open en keek naar de stempel: tweede exemplaar, aangeschaft in 2011. Ze legde hem rechts. De tweede, een paperback met een slappe rug en een watervlek langs de kop, legde ze erbovenop.

De kassalade ging open met de hiel van haar hand. Zeven munten: twee van twee euro, drie van vijftig, twee van twintig cent. Ze legde ze op een rij op het laminaat, de koppen naar boven, schoof ze met de zijkant van haar hand bij elkaar en liet ze in het bakje vallen. Vijf euro negentig. Eén boete van gisteren, drie kopieën à tien cent, één vervangende pas.

Van de rol naast de nietmachine trok ze een stickervel, schreef er met balpen 5,90 op en de datum, en legde het vel op de balie, met de gomrand naar zich toe. Haar telefoon lag plat naast de nietmachine, met het scherm naar beneden. Ze schoof hem onder het stickervel tot alleen de rand van het hoesje nog uitstak, en legde de sleutelbos ernaast.
Bij de thermostaat in de gang draaide ze het rondje van negentien naar vijftien. Het ketelhuis sloeg af; twee tikken in de leiding boven de plafondplaten en daarna niets.
De boekenkar stond bij de inleverbak, leeg op een atlas na die te hoog was voor de onderste plank. Ze reed hem de zaal in. Het rechtervoorwiel trok naar links, dus ze duwde met haar heup tegen de stang en kwam zo tussen de kasten door tot 800. Negen planken aan deze kant, acht aan de andere, omdat onder bij de radiator de onderste plank was weggelaten. Kast 800 had altijd hier gestaan. De kinderafdeling was twee keer verplaatst, in 2003 en in 2016, en de tijdschriftenkast één keer. Vierduizendtweeënzeventig banden. Ze had het in maart geteld, plank voor plank, in de twee uur dat de vestiging op donderdagmorgen dicht was.
Achter de tijdschriftenkast klikte een markerdop. Ze liep om de kast heen.
Isabeau zat op de vloer met haar rug tegen de radiator, een scheikundeboek open op haar knieën en twee markers naast haar been, geel en groen.
'Ik zit niet in de weg,' zei Isabeau.
Margriet keek naar de bladzijde. Halfvol geel, tot halverwege de tweede kolom. 'Redoxreacties.'
'Maandag proefwerk.'
'Het is vrijdag kwart over acht.'

Isabeau zette de kap op de gele marker en nam de groene op. 'Maandag het eerste uur.'
De koffiekan stond op de plaat achter de balie, aangezet om vier uur. Margriet nam een plastic beker van de stapel, schonk hem tot een vinger onder de rand en zette hem naast het scheikundeboek, buiten de rand van de bladzijde, op de vloer. Over de deurcode zei ze niets.
Terug bij de kar hoorde ze de groene marker over het papier gaan, twee halen, kort.
Ze nam de bovenste band van de kar. Gebonden, linnen, de folie om de kaft bij de hoeken gescheurd, rug recht, geen stempel. Ze droeg hem naar de pallet met SPUISTRAAT en legde hem plat op het hout, midden op het blad, als eerste.
Daarna stond ze stil met haar hand op haar heup en keek naar de drie meter tussen die pallet en kast 800, en naar de kar, en naar de stapels bij de nooduitgang.
Ze pakte de band terug, klemde hem onder haar arm, haalde van de bovenste stapel een leeg krat, grijs, met één afgebroken handgreep, en zette dat bij kast 800 op de vloer, de korte kant tegen de onderplank. De band ging er staand in, met de rug naar buiten, zodat de titel leesbaar bleef.
Ze trok de klapstoel naar de verwarming en hing haar jas over de leuning, de capuchon naar binnen gekeerd, de mouwen opgerold tot ze de vloer niet raakten. Haar telefoon legde ze op de ribben van de radiator en liet het snoer naar de wandcontactdoos hangen. De stekker zat half los; ze duwde hem met haar duim aan tot het lampje op de lader aanging.
Uit haar rugzak kwam een broodje in papier. Ze at het boven het papier, zes happen, met haar hand onder haar kin. Het papier vouwde ze om de korst die overbleef en

legde ze op de formica tafel, tegen de rand van de thermoskan die daar niet van haar was. De kruimels in haar palm veegde ze met de zijkant van haar hand bij elkaar en liet ze in de pedaalemmer vallen. Het deksel klapte dicht, kwam weer half open en bleef zo staan.
Op de rug van haar linkerhand schreef ze met balpen 4 u. De 4 kwam met een open kop en ze trok de schuine streep er een tweede keer over.
Door de deur kwam het schuiven van kratten over de tapijttegels, drie keer kort achter elkaar, een keer lang. Ze zette haar schoen tegen de onderkant van de deur en duwde hem niet dicht. Haar hak bleef ertussen, de zool naar de gang, en zo bleef er een kier van een hand breed.
'Negentien is bruto,' zei Warre. 'Ze zeiden negentien.'
'Negentien bruto, met de nachttoeslag van het bureau erbij. Wat eronder staat op je strook is een zaak tussen jou en Terneuzen.' Margriet legde twee banden naast elkaar op de leestafel, een halve meter van elkaar.
'Bergen op Zoom.'
'Dat ook.' Hij liet zijn jas van zijn schouders glijden en gooide hem over de leesstoel bij 820. Een mouw hing over de armleuning tot op de vloer. Hij wreef zijn handen tegen elkaar en daarna aan de zijkant van zijn broek.
'Links is groen,' zei ze. 'Groen gaat naar de Spuistraat. Rechts is rood en rood gaat naar de pers in Vlissingen-Oost.' Ze zette bij de linkse band een vinger op de rug.
'Gebonden, linnen of kunstleer, rug recht, geen stempel op het schutblad, aangeschaft na 2015. Bij de rechtse: slappe rug, vlek langs de kop, tweede exemplaar.'
'En hoe weet ik wat welk is.'
'Dat weet je niet. Ik zeg het.'
Hij knikte en keek de rij af, van 800 tot waar de kast ophield bij de doorgang. 'Hoeveel staat daar.'

'In deze rij vierhonderdveertig.' Ze schoof de twee banden naar elkaar toe tot de ruggen tegen elkaar kwamen. 'Alles gaat eerst over het glas aan de balie en daarna in het krat. Niet omgekeerd. Als het in het krat zit en het is niet gescand, dan moet het er weer uit, en dan heb jij het twee keer getild.'
Warre nam de eerste tien banden van de onderste plank in één greep, met zijn kin erboven, en zette ze op de leestafel neer in één stapel.
'Twee rijen,' zei ze.
Hij splitste de stapel in twee en wachtte. Margriet noemde ze af, met haar hand boven de ruggen: groen, groen, rood, groen, rood, rood, rood, groen, rood, groen. Hij verlegde ze, en bij de laatste drie had hij ze al verlegd voordat ze iets zei.
'Je gaat sneller dan ik dicteer.'
'Dat is zonde van de uren.' Hij ging door zijn knieën voor de tweede plank. 'Twaalf uur is twaalf uur.'
Ze haalde drie banden uit zijn rechterrij en legde ze links. 'Deze is gebonden en die van jou niet. Deze heeft een watervlek maar wel het hele kaartblad erin. Deze is deel twee en deel een staat beneden in de kelder, dus beide blijven bij elkaar.'
'Dat laatste kon ik niet weten.'
'Nee.'
Ze nam de acht bovenste van de groene rij mee naar de balie en legde ze naast het glas, met de ruggen allemaal dezelfde kant op. Bij elke band hield ze de barcode op het venster tot het apparaat één toon gaf. Op het scherm kwam er een regel bij: nummer, titel, jaar, en achteraan in hoofdletters SOUB. Acht tonen, acht regels, de laatste regel halverwege het scherm. Ze droeg de acht naar het krat bij 800 en zette ze er staand in, ruggen naar buiten.